A°. 1811. N° 17.

BATAVIASCHE KOLONIALE COURANT.

Vrijdag, den 26sten van Grasmaand.

Alle akten van het Gouvernement, die in deze courant geplaatst worden, zijn Officieel.

BATAVIA, *den 23sten van Grasmaand* 1811.

In naam van Zijne Majesteit, den KEIZER der Franschen, KONING van Italie, Beschermer van het Rijn-verbond, Bemiddelaar van het Zwitsersche Bondgenootschap.

Wij HERMAN WILLEM DAENDELS, Groot-Kruis van de Unie, Groot-Officier, van het Legioen van Eer, GOUVERNEUR GENERAAL van Indië, en Opper-bevelhebber van ZIJNE MAJESTEITS Land- en Zeemagt aldaar, nevens de RADEN, uitmakende het Gouvernement Koloniaal van het Eiland Groot Java en de verdere daar onder behoorende possessien van Hoogst gedachte ZIJNE MAJESTEIT in Oost Indië, allen den genen, die dezen zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Dat, nademaal de zekerheid van eenen kort op handen zijnden aanval van Onze vijanden, de Engelschen, op deze Hoofdplaats, bij Ons in overweging is genomen, hoe dezelve bij dergelijke landingen zich hebben aangematigd beschikkingen over 's Lands magazijnen en goederen, door dezelve aan onderdanen en ingezetenen van deze Kolonie weg te schenken, vooral ten aanzien van zulke goederen, die zij niet kunnen vervoeren, of daar toe van geene genoegzame scheepsruimte voorzien zijn, gelijk het voorbeeld te Grissée in het jaar 1807 daar van ten versche geheugenisse verstrekt, en dat dit zelfde voorbeeld tevens heeft doen zien, dat de verzaking van eed en pligt bij sommige personen zoo ver gaan kan, dat zij niet schromen de wettige eigendommen van het Land als een gift en geschenk van den vijand te aanvaarden, Wij, ter openbare afkeuring van zoodanige schandelijke gedragingen, en om een' ieder, welke daar van niet, door een besef van pligt en eigen waarde, uit zich zelven wordt te rug gehouden, de gevolgen van dien voor oogen te stellen, mitsgaders daar door eene vernieuwing van de opgemelde onteerende gebeurtenissen voortekomen, goedgevonden hebben, te ordonneren en te statueren, gelijk Wij ordonneren en statueren bij dezen:

Dat geene onderdanen, inwoners en ingezetenen van ZIJNE MAJESTEIT in deze Kolonie, het zij Europeanen, Inlandsche Christenen, Mahometanen of Chinezen, gedurende het aanwezen des vijands op eenige plaatsen van dit eiland van dezelve, het zij in geschenk, het zij in koop, zullen mogen ontvangen of aanvaarden, eenige producten, geschut, ammunitie, landerijen of andere van ZIJNE MAJESTEITS eigendommen, van wat aard die ook zouden mogen wezen.

Dat speciaal aan de hoofd-administrateurs der drie departementen van Batavia, Samarang en Sourabaija, en aan alle pakhuis-meesters en administrateurs in deze Kolonie wordt geinterdiceerd, zich bij het aanwezen van den vijand, ten voordeele of op aanvrage van denzelven, in te laten met het afschepen of vervoeren van 's Gouvernements producten, die door hunne mandadoors en koelies te doen verrigten, of op eenige andere wijze te bevorderen, directelijk of indirectelijk.

Dat de genen, die, contrarie deze Onze uitdrukkelijke bevelen, eenige van ZIJNE MAJESTEITS eigendommen, van wat aard ook, van den vijand aanvaarden, het zij als gifte, het zij als koop, ofte wel hem behulpzaam zijn in het afschepen en vervoeren van 's Gouvernements producten, direct of indirect, zonder eenige conniventie met de dood zullen worden gestraft; zullende bovendien 's Lands goederen overal, waar dezelve gevonden mogten worden, zonder eenige de minste formaliteit, worden te rug genomen en in 's Lands magazijnen overgebragt.

Gelastende bij dezen zoo wel de officieren van justitie, als alle de civiele en militaire ambtenaren, om alle zoodanige wettige eigendommen van den Lande, waar zij dezelve ook mogten ontdekken, dadelijk aantehouden en in het naast bijgelegen 's Lands magazijn of pakhuis te doen overbrengen, daar van een proces verbaal te formeren, en aan Zijne Excellentie, den Heere GOUVERNEUR GENERAAL, intezenden.

Wordende hiervan echter speciaal uitgezonderd de verkoop of distributie van rijst aan de ingezetenen bij de kleine maat, gelijk mede de afscheep en vervoer van dat graan uit 's Gouvernements magazijnen, tot spijziging van het vijandelijk leger en hare esquaders.

Waarschouwende mede bij dezen de pagters en andere debiteuren van het Gouvernement, om geene gelden, welke zij wegens pagt of anderzins verschuldigd zijn, aan den vijand of iemand van zijnent wegen, onder welk een pretekst ook aftegeven, bij pene van eene andermalige betaling.

En op dat niemand hier van onwetenheid zoude kunnen voorwenden, zal deze zoo te Batavia en dies ressort, als in Java's Oost-hoek en op Java's Noord-Oost-kust, worden gepubliceerd, en in de hollandsche, inlandsche en chinesche talen worden geaffigeerd ter plaatse gebruikelijk.

Gegeven te Batavia op het eiland groot Java, dezen 17den van Grasmaand 1811, onder het groot zegel van het Gouvernement.

DE GOUVERNEUR GENERAAL,
(was get.) DAENDELS.

Ter ordonnantie van welmelde Hunne Hoog-Edelheden.

(was gett) J. I. VAN SEVENHOVEN, *Sec.*

VERVOLG *over de kunst des Oorlogs in den ouden Tijd.*

De Veldslagen, die naderhand de Volkeren van Italiën onderling leverden, waren meer bespottelijk, dan vreesselijk. Zij vochten dikwijls, gelijk voorheen de woeste Volkeren, zonder iemaand te dooden. Deze gevechten waren in de daad zeer vriendelijk en voorzigtig.

Het Buskruid werd uitgevonden, en de Schotten waren beroemd in dapperheid. Zij gebruikten kromme zwaarden, die groote verwoesting aanrigtten. Na hen kwamen de Zwitsers op de bloedige baan des Oorlogs, en 'er was geene Mogenheid, die niet zijn leger met dezelven versterkte. Alleen de landknechten, die Keizer *Maximiliaan I* oprigtte, konden bij hen vergeleken worden. Onder den heldhaftigen *Gustaaf Adolph*, behaalden de Zweden grooten roem, die echter met den ongelukkigen slag, bij *Pultawa*, eindigde. De Franschen werden reeds, onder *Lodewijk XIV*, en de Duitschers, onder *Frederik II*, voor onoverwinnelijk gehouden, en het is tegenwoordig ...

aan welke Natie de lauwerkrans der overwinning moet toegewezen worden.

In de middel-eeuwen had men geene staande legers; doch, wanneer de Vorst te velde trok, gebood hij zijne Vasallen of leenroerigen, met hunne manschappen, berekend naar de uitgestrekheid hunner bezittingen, hem te volgen. Uit zulk eenen bonten hoop van legerknechten, werd een talrijk heer (heir) gevormd, waar in wanorde en twist het opperbevel voerde. Daar ondertusschen alle magten van Europa bijna op denzelfden voet ingerigt waren, en niemand derzelven een beter leger aanvoerde, zoo hielden zij elkander in bedwang. Van tijd tot tijd echter gevoelde men het onvoegzame dezer inrigting, en begon, staande legers opterigten. De afzonderlijke bijdragen van manschappen, door de Vasallen, werden afgeschaft, en in derzelver plaats werden krijgs-lasten uitgeschreven. Ook de magt en de invloed der Vasallen werd meer bepaald, en het regt des Alleenheerschers meer vergroot.

Frankrijk gaf daar van het eerste voorbeeld, en had het geluk, dat het den Duitschen Keizer, door de zekere en snelle uitvoering zijner gepaste maatregelen, zeer dikwijls geheele uitgestrekte landen ontnam. Anderen volgden Frankrijk na, doch met ongelijke stappen.

Een ander misbruik, dat langen tijd plaats had, was niet minder hinderlijk voor den voorspoed der wapenen. Dit misbruik was, dat een aanzienlijk Ridder, die in het veld maar voor één' man gerekend werd, alle die manschappen, welke deels aan hem ondergeschikt, deels ook vrijwillig in zijn gevolg waren, afzonderlijk bestuurde, en daarom 1000 zulke ruiters een gansch leger uitmaakten. En deze Ridders maakten met hunnen aanhang dikwijls een leger, dat uit 10, 20 of 30'000 mannen bestond. Zijne manschappen werden ondertusschen niet gerekend; hij alleen gold voor allen. Zulk een Ridder, van eene talrijke bende ondersteund, heette toen eene *lans*. De wapenrusting bestond in een schild, helm, pantser of harnas, strijdkolf, lans en zwaard.

De kleeding der krijgslieden was, in de middeleeuwen, willekeurlijk; ieder krijgsman kon zich naar welgevallen kleeden. De tegenwoordige kleederdragt, bij den krijgsman, *uniform* genoemd, is van eene Spaansche of Fransche uitvinding.

De Steden hadden toen geene andere sterkten, dan grachten, muren, valbruggen en vaste poorten. Echter had het groote moeite in, eene wel voorziene en verdedigde Stad intenemen. Daar het schutgevaarte zeer gebrekkig was, zoo waren de muren, langen tijd tegen de aanvallen van den vijand bestand. De stormladders werden gebruikt, en nu waagde men het de muren te beklimmen.

Dan, hoe traag de inneming van eene Stad ook ware, zoo vreesselijk was echter, bij dat voorval, het lot der arme inwoners. Niemand hunner, zonder onderscheid van rang of jaren, werd gespaard, en bij het verlies van goederen, moest men ook voor den overwinnaar het leven derven.

Bij de uitvinding van het buskruid kreeg de krijgskunde eene geheel andere gedaante. Gewoonlijk schrijft men de eere daar van toe aan een' Franciskaner Monnik, *Barthold Schwarz* genoemd, die in het begin der 14de eeuw leefde, doch zonder grond van waarschijnlijkheid. De natuurkundige *Roger Baco* maakt, langen tijd vóór *Schwartz* gewag van dit middel, en wel in het jaar 1280. Ofschoon hij niet den naam van buskruid noemt, zoo spreekt hij evenwel van eene scheikundige bereiding, die, gelijk de donder, een' zwaren slag geeft, en een grooter schijnsel, dan het natuurlijk licht voortbrengt, waar door men krijgslegers zou kunnen verslaan, en geheele steden het onderste boven keeren. En reeds, in de twaalfde eeuw, bediende men zich van dit verraderlijk poeder, bij het springen der steenen, op den Rammelsberg bij Goslar.

Voor dit krachtig poeder, dat zoo zeer de lucht uitzette, was nu geen afstand te groot, geene stad te sterk, en alles moest voor zijn geweld bezwijken.

Het is hier de plaats niet, om te onderzoeken, of de uitvinding van het buskruid voor het menschdom voordeelig of nadeelig geweest zij. Ondertusschen mag men bij dit onderzoek niet vergeten de wreede wijze van oorlog voeren, bij de ouden, den langzamen dood, dien de gekwetsten stierven, en het groot getal der genen, die op het slagveld bleven, terwijl de belegering van steden destijds langer duurde, en dus de rampen des oorlogs vermeerderde.

Hoe vroeg ondertusschen het buskruid bekend ware, zoo werd het echter bij het krijgswezen laat ingevoerd. Het ging met deze uitvinding, even als met de ontdekking van den zeilsteen. Beiden bragten de grootste veranderingen te weeg; de eene in het krijgswezen, de andere in de zeevaart. Maar ook beiden behandelde men eerst, even als de tegenwoordige luchtbollen, als spel, om zich te verlustigen. Eerst in het begin der 14de eeuw, werd het ernst; men gebruikte het bij vuurroeren en bussen, naderhand bij veldstukken en holle kogels, die met kruid gevuld werden. Doch het gebruik werd naderhand door den tijd volmaakter; want de veldstukken waren eerst geslagene, ijzeren platen, waarin men steenen leide. Ook het buskruid zelf werd met den tijd verbeterd, daar het aanvankelijk stof was, en naderhand, om grootere kracht daar aan te geven, in grove korrels gebruikt werd.

Toen het buskruid voor het geschut aangewend wierd, verscheen het kanon, dat het eerst, in het jaar 1346, tegen de Franschen diende. Men hield de kunst, van dat werktuig te gieten, eerst zeer geheim, tot dat eindelijk vernuft en belooningen deze kunst ontdekten, en gemeener maakten.

Op het einde der 14de eeuw, werd het zoogenoemd klein geschut uitgevonden. De snaphanen werden voorheen met lonten aangestoken, doch, in het jaar 1517, werd, te Nurnberg, het eerste slot daartoe vervaardigd. In den zoogenoemden haan werd een keisteen geschroefd, waar tegen een rad van staal wierd aangebragt, dat rond draaide, en zoo vuur gaf. Het betere slot, met eene pan, is de uitvinding der Franschen. In het jaar 1671, was eene Fransche bende de eerste, die zulke vuurroeren droeg.

(Uit de KONINKL. COUR. van 21 Jan. 1808.)

Uittreksel uit eenen Brief, den 20 December door een Fransch Officier uit Lissabon geschreven.

" Wat wilt gij, schreef de Heer van *Schemberg*, dat ik met deze natie doe, van welke de eene helft den *Messias*, en de andere Koning *Sebastiaan* verwacht? Het is waar, dat de meeste geslachten in dit land, zelfs de voornaamsten, van Joodschen afkomst zijn, men kan dit uit hunne gelaatstrekken lezen; het is almede waar, dat zij hunnen in Afrika verdwenen Koning *Sebastiaan* verwacht hebben tot op een tijd, dat hij ten minste honderd vijftig jaren oud had moeten zijn. Doch thans vindt die dwaasheid geen' ingang meer, en alle Portugezen, die slechts het minste gezond verstand bezitten, waren geenen anderen *Messias* meer wachtende, dan Keizer *Napoleon*.

Het zij uit gevoel hunner onmagt tot het bieden van eenigen wederstand, het zij uit een geheim verlangen, om zich van eene verstandelooze heerschappij verlost te zien, en eene nieuwe orde van zaken te zien geboren worden, hebben de verstandigste Portugezen, van het eerste oogenblik af aan, dat men van het binnen rukken der Franschen in Portugal begon te spreken, in plaats van het Ministerie bij te staan, den spot gedreven met alle pogingen om eenige magt tot weerstand op de been te brengen.

Toen de Prins van Waldeck aan het hoofd der krijgsmagt van dat land stond, en als een Duitscher, in vollen ernst, etter en bloed zweette, om de grenzen in staat van verdediging te brengen, verwaardigde de oude Hertog en Generalissimus *de la Fouens*, een man van verstand, zich niet eenmaal, om deel aan alle deze drukte te nemen, en vergenoegde zich, wanneer hij van de Franschen sprak, te zeggen; *Nao necessitam que albardas*, zij hebben niets noodig dan muilezels. Indedaad is het moeijelijkste de vervoering van het legertuig, geschut en levensmiddelen geweest, en de standvastigheid van den Franschen Soldaat alleen was in staat, om hem het gebrek daar aan bij de jongste Expeditie te doen verdragen; iets dat niet gebeurd zou zijn aan die troepen, van welken de Hertog van *Marlborough* aan Prins *Eugenius* schreef: „Ik kan niets beginnen, want de Brandewijn-verkoopers zijn er nog niet."

Op het oogenblik toen wij, door de Gebergten der Provintie Beijra, Portugal introkken, verzekert men, dat de Spaansche Kommandant, Gouverneur van Badajoz, aan den Marquis *d'Alorne*, Kommandant van Elvas en van de Provintie Alentejo, eenen brief zond, die ten naastebij het navolgende bevatte: „Ik verwittig u, Mijnheer, dat de Fransche en Spaansche troepen door uwe Provintie in Portugal trekken zullen; ik verzoek u mij te antwoorden, of gij gezind zijt, om hen als vriend of als vijand te ontvangen." Waarop de Marquis deze weinige woorden zou geantwoord hebben. „als vriend, heb ik niets voor u te eten; als vijand, niets om u te slaan. Ik heb de eer te zijn, enz.." Het zij deze Anecdote waar, dan wel verzonnen zij, is het zeker, dat men haar hier met genoegen verhaalt, dat zij overeenkomt met die soort van geestigheid, welke de Heer *d'Alorne* bezit, als ook met het algemeen gevoelen der Portugesche Natie, welker geestgesteldheid zij getrouwelijk afschetst.

Men moet zich echter niet verbeelden, dat de krijgsmagt van dit land ganschelijk te verächten ware; op het tijdstip van onzen intogt, en nog tegenwoordig, bestaat 'er eene Armee van 24'000 man werkelijk dienstdoende troepen, waar onder ten minste 5000 ruiters; zij zien 'er in geenen deele slecht uit; doch hunne soldij is zoo gering, hunne inrigting en bestuur zoo gebrekkig; dat, indien ik mij bedienen mag van de woorden eens schranderen, en met hunne innerlijke beheering wel bekenden Franschman: „wanneer een Portugeesch Kolonel een eerlijk man is, hij gecasseerd moet worden, want als dan zal hij het morsigst, afzigtelijkst Regiment van geheel Europa bezitten; indien daarëntegen zijn Regiment 'er slechts min of meer ordelijk uitziet, moet hij opgehangen worden, want men kan verzekerd zijn, dat hij zulks niet anders verkregen kan hebben, dan door afpersingen, volkskwellingen en ontrouw van allerlei aard."

Dit alles was nog veel erger vóór den Marquis *de Pombal*; de Portugesche Soldaat was het ongelukkigst en diepst vernederd schepsel van het Christendom; zonder betaling, zonder kleeding, en op de hoeken der straten om aalmoesen bedelende. Koning *Jan* had de gewoonte, om als hij hun die toereikte, te zeggen: *arme ongelukkigen*; doch, hij deed hen daarom niet beter betalen, noch kleeden.

De Marquis *de Pombal*, die lieden van verdienste beminde, en hen wist te beöordeelen, ontbood den Graaf *van der Lippe*, en betrouwde hem de Portugesche Armee. Al het goede, dat zij nog heeft, is zij hem verschuldigd; hij was het, die de Vesting Elvas deed versterken; zij is de schoonste in geheel Portugal, en de eenige, die van wezenlijk nut is, want verscheidene omstandigheden maken die van Almeida, die op haar zelve beschouwd niet te verachten is, zoo goed als nutteloos. Die Veldheer heeft een aandenken gelaten, 't welk in dit land nog in de hoogste achting is, men noemt hem gewoonlijk den Grooten Graaf, even als men den Marquis *de Pombal* den Grooten Marquis noemt.

Sedert de Fransche omwenteling had het Hof den Prins van Waldeck herwaarts doen komen, om het werk van den Graaf *van der Lippe* voort te zetten; doch, men heeft den spot met hem gedreven, en hij is eindelijk van verdriet gestorven. Terstond na zijne aankomst, en reeds bij het eerst bezoek, hetwelk hij bij den Generalissimus, Hertog *de la Fouens* aflegde, verveelde hij hem grootelijks door, allerlangdradrigst, en met een gewigt, dat naar pedanterie zweemde, op alle de kleinigheden van den Duitschen en Pruissischen Wapenhandel aantedringen. Toen hij vertrokken was, zeide de spotächtige grijsaard tegen eenige Franschen, die bij hem waren: „wat dunkt u van dien goeden Prins van Waldeck? Ik geloof, dat hij in mij zoo wat een oud man gevonden heeft; wat mij betreft, ik heb in hem zoo wat een oud wijf gevonden." En van dat oogenblik af aan is hij onöphoudelijk voortgegaan met hem te kwellen, te bespotten, en boos te maken, tot dat 'er de dood na gevolgd is. Hier uit moet men echter niet opmaken, dat de Prins van Waldeck een man zonder verdiensten geweest zij; hij bezat 'er zeer wezenlijken, als ook eene uitstekende dapperheid, die hij zoo roemrijk in de belegering van Diedenhoven toonde, alwaar hij een' arm verloor; doch hij was niet in staat om de spotächtige vlugtigheid der Portugezen te verduren, welken hij niet in ontzag wist te houden, zoo als de Graaf *van der Lippe*, die een zonderling man, maar van een groot karakter was.

Niets was minder krijgshaftig; dan het thans voortvlugtige Hof, en vooräl de Prins Regent, die sedert drie jaren bijna onzigtbaar was in het Klooster van Mafra. Hij bragt zijn leven door met de klokken te luiden, en voor Voorzanger te spelen; hij heeft, terwijl hij geenen der takken van het Bestuur betaalde, vijftienmaal honderd-duizend Francs besteed tot het doen vervaardigen van zes Orgels in de Kerk van dat Klooster, het geen de Portugezen heeft doen zeggen, dat, terwijl Keizer *Napoleon* de Rijn-Confederatie, de Prins van Braziliën het Klooster van Mafra *organiseerde*. Het geen wij, in de Gedenkschriften van de tijden der Ligue, omtrent de belagchelijke tijdkortingen van *Hendrik III* lezen, is juist het geen men hier van de verlustigingen des Prinse van Braziliën verhaalt. Uit gemoedelijkheid bezocht hij den Schouwburg nooit; maar hij deed te Mafra zijne Monniken zekere stukken spelen, waarin verscheidenen hunner zich als Vrouwen verkleedden, blanketten en mouches aanlegden. Voor niemand dan voor hen en voor zijne gunstelingen was de Prins zigtbaar. Kortöm alles, zonder onderscheid, wat men ons van den laatsten Vorst uit het geslacht van *Valois* heeft overgeleverd, wordt hier aan den gevlugten Prins toegeschreven. Het is midden uit dezen staat van vernedering en bespotting, dat hij plotsling ontwaakt is, om een besluit te nemen, een grooter karakter en eene verhevener ziel waardig. Waarschijnlijk heeft hij zich aan de gevaren van eenen Zeetogt alleen blootgesteld uit eene nog grooter vrees; doch wat hier ook van zij, zijn besluit; en de onmiddelijke of meer verwijderde gevolgen, die het hebben moet, zullen, ten aanzien der handels-betrekkingen, en waarschijnlijk ook ten aanzien van vele betrekkingen van Staatkunde, de wereld van gedaante doen veranderen. De invloed der vestiging van eene onafhankelijke Mogenheid en van een Moederland, in Braziliën, is onberekenbaar.

Nieuwe en groote Zee-Mogendheden moeten uit deze veranderde inrigting ontstaan. Wat zal als dan Engeland worden, welks onvoorzigtigheid deze omwenteling verhaast? Wat zal het zijn nevens het Rijk, het welk de Groote Markt van Europa houden, terwijl Engeland niet meer uitsluitend de voortbrengselen der nieuwe wereld bezitten zal? Zie daar echter, wat het gevolg zal zijn van één oogenblik van vastheid bij het minst standvastig Hof van Europa, van een zweem van karakter bij eenen Vorst, die bestemd scheen om, te Mafra, onder den Monnikskap te sterven. Doch, even als of een moedig besluit het zwakst karakter verhief, erkent men, dat de drie jongste maanden van dien Prins geheel en al van zijn overig leven verschild hebben. Sedert hij zijne partij gekozen had, was hij genaakbaar en werkzaam geworden, en toen het volk, hem de hand kussende, den weg sloot, om hem te beletten scheep te gaan, ontwikkelde hij zich midden uit hetzelve met eene soort van standvastigheid en bevalligheid tevens. Het geen men hem niet vergeeft, is, dat hij vertrokken is, alömme schulden achterlatende, terwijl hij sedert lang geld opgaarde; en zelfs het loon inhield der arbeidslieden, die voor hem werkten. In het eerst was men voornemens, alleen den kleinen Prins van Beijra en de Prinsesse Weduwe, welke de Natie acht en bemint, aan boord te zenden, maar de oude Koningin, die niet altoos gek is, verzette zich tegen dat voornemen, en riep gedurig: *ou todo ou nada*, of alles of niets. Ik stel tot eenen volgenden brief uit, u eenige bijzonderheden mede te deelen, welken men omtrent het karakter en de oorzaken der zinneloosheid van die Vorstin verhaalt. Bij eene volgende gelegenheid zal ik al mede onderzoeken, wat voor het Europesche Portugal ontstaan moet uit deszelfs afscheiding van het Amerikaansche, en welken weg het eerste tegenwoordig moet trachten inteslaan.

ZEETIJDING.

Den 20den dezer is het eene engelsche schip van binnen Edam, waar nog het andere ligt, gezeild, en ten anker gekomen binnen den hoek van Krauwang digt bij de Maronde.

Den 21sten is het engelsche schip, van bij Edam, ten anker gegaan buiten het rif van Smitje.

Den 22sten hebben twee engelsche sloepen den hout-chiampang en eene tjunia genomen, en naar 't eiland Edam gebragt.

Den 25sten is het eene vijandelijk schip, van de Maronde, onder zeil en ten anker gegaan aan de westkant van het eiland Onrust.
Den 25sten is hier een cartel-sloep met een' officier gekomen, en

Den 25sten weder vertrokken.

In onze Courant No 15, op *den derden regel der eerste kolom*, *staat* adjudant bij den hoofd-administrateur, *lees* adjunct, enz.

NOTIFICATIE.

De Advokaat Fiskaal van INDIË ontvangen hebbende de na volgende

ORDER,

ZIJNE EXCELLENTIE, de GOUVERNEUR GENERAAL, gelast den Fiskaal van INDIË, om alle civiele ambtenaren, benevens de gepensioneerde officieren en gewezene geëmploijeerden, Hoogstdeszelfs begeerte te doen kenbaar worden, dat zij, na de retraite, aan hem Fiskaal dadelijk moeten opgeven hun verblijf, zulks telkens herhalende, wanneer zij van verblijf mogten veranderen, ten einde hij Fiskaal hen ten allen tijde op hooge order zoude kunnen requireren, op pene dat die genen, welke hier in nalatig zijn of eene fautieve opgave mogten gedaan hebben, het ongenoegen van ZIJNE EXCELLENTIE, den GOUVERNEUR GENERAAL, zullen ondervinden.

Meester Cornelis, den 21sten van Grasmaand 1811. (*was geteekend*) DAENDELS.

Zoo wordt hier van, navolgens Hoogst welm: ZIJNE EXCELLENTIE's begeerte, aan een' ieder, dien zulks aangaat, kennis gegeven tot narigt en observantie.

J. C. Ellingbuijsen.

ADVERTENTIEN.

Op zaturdag den 27sten van grasmaand 1811, zal ten overstaan van heeren commissarissen uit het midden van President en Schepenen van Batavia door den sequester van welmelde geregte verkooping worden gehouden voor het huis van den chinees *Lie Koenko*, staande in de Chinesche-campong op Tonkangnja, van eene partij bij wege van executie achterhaalde huismeubelen, lijnwaden, slaven enz., en wat 'er meer op dien dag te voorschijn zal worden gebragt.

Op maandag den 29sten van grasmaand 1811, zal door Vendumeesteren verkooping worden gehouden, voor 't huis van *J. Pollones*, staande op de Tijgersgracht, van eene partij huismeubelen, glaswerken, regtsgeleerde en andere boeken, koperen kombuis goederen, en groote ketels, porseleinen serviesen, hollandsch naaigaren, groot-formaat, mediaan en verguld post-papier, zegel lak, katoenen kousen, ijzeren balansen met koperen schalen, gouden en zilveren epauletten in soort, gouden dragons, slaven, enz.

Op dingsdag den 30sten van grasmaand 1811, zal door Vendumeesteren verkooping worden gehouden, voor het huis No. 5, staande aan de oostzijde van de Tijgersgracht, in het blok 4, No. 2, van huismeubelen, ledikanten met dier toebehooren, koperen kombuis-goederen, slaven, wagens en paarden, nevens andere goederen meer.

Op dingsdag, den 30sten van grasmaand 1811, des morgens ten half negen uren precies, zal door den vendumeester *Van 's Wout*, aan de kalimaas te Sourabaija publiek worden opgeveild en bij afslag aan den meestbiedenden of eerstmeinenden voor gangbaar zilver geld verkocht, het ter reede te Sourabaija leggende Deensch-Aziatisch Schip *de Kroonprins*, gebouwd te North Fleeth in Kent, hebbende drie dekken en drie masten, lang oversteven 161 voeten, breed op de breedste part 36 voeten en drie duimen, hoog tusschendeks 5 voet, tien duimen, alles engelsche maat, groot acht honderd vijf en zeventig dertien vier en negentigste engelsche tonnen, met deszelfs zeil en treil en meer andere scheeps benoodigdheden, breeder bij inventaris gespecificeerd, benevens eene quantiteit van circum circa twee duizend acht honderd twaalf pikels jakatrasche suiker in 3175 dubbelde stroo-zakken, circa 300 pikels sapanhout, alles in eenen koop.
Voorts zal na diens afloop bij opslag worden verkocht zoodanige nieuwe zeilen, touwwerken en andere goederen, als ter tafel zullen worden gebragt.
Zijnde de conditien en voorwaarden benevens de inventaris te zien en te lezen, te Batavia en Samarang in 't Heeren logement en alhier te Sourabaija bij den kapitein des bodems *Track*, terwijl schip en goederen drie dagen voor de verkooping voor een' ieder, te bezigtigen zijn.

Op woensdag den 1sten van bloeimaand 1811, zal door Vendumeesteren verkooping worden gehouden, voor het sterfhuis van wijlen *Andries Andriessen*, staande aan de oostzijde van de Tijgersgracht, van eene partij medicamenten, huismeubelen, kleederagien, wagens en paarden, slaven; zijnde het eerste artikel een' dag bevorens 's morgens van 8 tot 11 uren voor een' ieder te zien.

Op aanstaanden donderdag den 2den van bloeimaand 1811, zal door Vendumeesteren 's Lands wege verkooping worden gehouden, voor het kleederpakhuis, van verscheiden fijne en grove lijnwaden, geel chineesch linnen, japansche zijden rokken, terpentijn olie, als mede van geinfecteerde noten-muskaat, eene partij beschadigde koffij boonen, en wat verder ten dage der verkooping te voorschijn zal worden gebragt.

Op vrijdag den 3den van bloeimaand 1811, zal door Vendumeesteren verkooping worden gehouden, voor het sterfhuis van wijlen *Simon Ferdinandus*, staande aan de noordzijde van de Amanus-gracht, van huismeubelen, juweelen, goud- en zilverwerken, gemaakte kleederagien, enz.

Alle de genen, welke iets te vorderen hebben, dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den kapitein der 2 kl. bij de koloniale marine *J. W. Schaligthorst*, gelieven daar van opgave te doen, binnen den tijd van zes weken, gerekend van den 26 van grasmaand tot den 10 van zomermaand 1811, aan den onder-havenmeester alhier *J. G. Sweebe*.

Alle de genen, die iets te vorderen hebben van, dan wel schuldig zijn, aan den boedel van wijlen Mevrouwe *Genevieve Adelaide Fortin*, gelieven daar van opgave te doen binnen den tijd van veertien dagen, gerekend van heden, aan den mede geassumeerden executeur Mr. *J. S. Timmerman Thijssen*.

Alle de genen, die iets te vorderen hebben, dan wel schuldig zijn, aan den boedel van wijlen den voorlezer in de maleische taal *Simon Ferdinandus*, gelieven daar van opgave te doen, aan den testamentairen executeur *A. N. Cordeiro*, binnen den tijd van eene maand gerekend van den 5 dezer tot den 5 van bloeimaand 1811.

S. Snabe maakt bekend, dat hij zijn woonhuis veranderd heeft, thans wonende in de Binnen-nieuwpoortstraat No. 2, maakt en verkoopt allerhande gouden en zilveren passementen, epaulets, sabelkwasten enz. verspreeks goede bediening en gematigde prijzen.

Uit de hand te koop de zaagmolen met diens inventaris, te Japara, toebehoord hebbende aan wijlen den landdrost van Tagal *J. Kloprogge*, nader te bevragen bij *Mr. Diederik Poijkens* te Batavia.

Deze Courant wordt uitgegeven te BATAVIA op 's Lands drukkerij.